

Proficiat, u bent verkozen !

een initiatief van

Deze avond

1. DEEL I de gemeente en het OCMW vormen het lokaal bestuur:
  1. **Wat doet het lokaal bestuur**
  2. Het lokaal bestuur als partners op lokaal niveau
  3. De bestuursorganen van het lokaal bestuur
  4. Naar de installatievergadering
2. DEEL II
  1. Uit de praktijk

De uitdagende opdracht van ieder lokaal bestuur

“De gemeenten en de openbare bestuursorganen voor maatschappelijk welzijn beogen om op het lokale niveau hun aandeel bij te dragen aan het welzijn van de burgers en aan de kwaliteit van de burgersnabije, democratische, transparante en toegankelijke uitoefening van hun bevoegdheden.”

“Ze betrekken de inwoners zo ver mogelijk bij het beleid en zorgen voor openheid van bestuur.”

Bron: decreet over het lokaal bestuur bepaalt de missie en visie van de gemeente (Artikel 2)

Recht op een menswaardig bestaan

“Iedere persoon heeft recht op een sociaal en cultureel dienstverlening. Deze heeft tot doel eenieder de mogelijkheid te stellen een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid.”

“Er worden OCMW’s opgericht die de opdracht hebben deze dienstverlening te verzekeren.”

Grondwettelijk zijn gemeenten bevoegd voor de aangelegenheden van gemeentelijk belang

- Voor de verwezenlijking van deze taak oefenen ze alle initiatieven nemen
- Ze beogen om bij te dragen tot de duurzame ontwikkeling van het gemeentelijk gebied

De gemeenten oefenen ook de bevoegdheden uit die hen door wetten of decreten zijn toevertrouwd

Doet de gemeente dan wat ze wil ?

Subsidiariteitsprincipe

- beleidsbeslissingen moeten op het meest functionele niveau genomen worden, zo dicht mogelijk bij de burger

Alles wat van **gemeentelijk belang** is, tenzij:

- De wetgever de bevoegdheid aan een andere overheid heeft toegewezen
- De grondwet, wet of decreet bepaalt dat het geen gemeentelijke bevoegdheid is

Er zijn ook nog andere bestuursniveaus
actief met eigen opdrachten en
bevoegdheden

provincies

**gemeen-
schappen
en
gewesten**

**federale
overheid**

**Europese
Unie**

De opdrachten van de gemeente

Zelfbestuur

- De gemeente organiseert zelf deze taken
- Bv. sportaccommodatie, cultuur, jeugd, toerisme, stads-, dorps- en wijkontwikkeling, gemeentelijke toelagen,...

Opdrachten van gemengd belang

- opgelegd door centrale overheid, maar met beleidsruimte voor de gemeente bij de concrete invulling
- Bv. huisvuilophaling, ruimtelijke ordening, onderwijs, milieubeleid, natuurinrichting, ...

Verplichte opdrachten

- opgelegd door centrale overheid, geen (of erge weinig) eigen beleidsruimte
- Bv. uitreiken van identiteitskaarten, rijbewijzen, het bijhouden van het bevolkingsregister,...

Ook het OCMW heeft veel opdrachten

Individuele hulpverlening op maat:

- informeren, begeleiden
- financiële hulp (o.a. leefloon), activering, opleiding, schuldbemiddeling, huisvesting, gezondheid
- de sociale dienst kan iemand doorverwijzen naar andere diensten of initiatieven, of een beroep doen op de medewerking van anderen
  - *de vrije keuze van de cliënt blijft altijd centraal staan*

Organiseren en beheren:

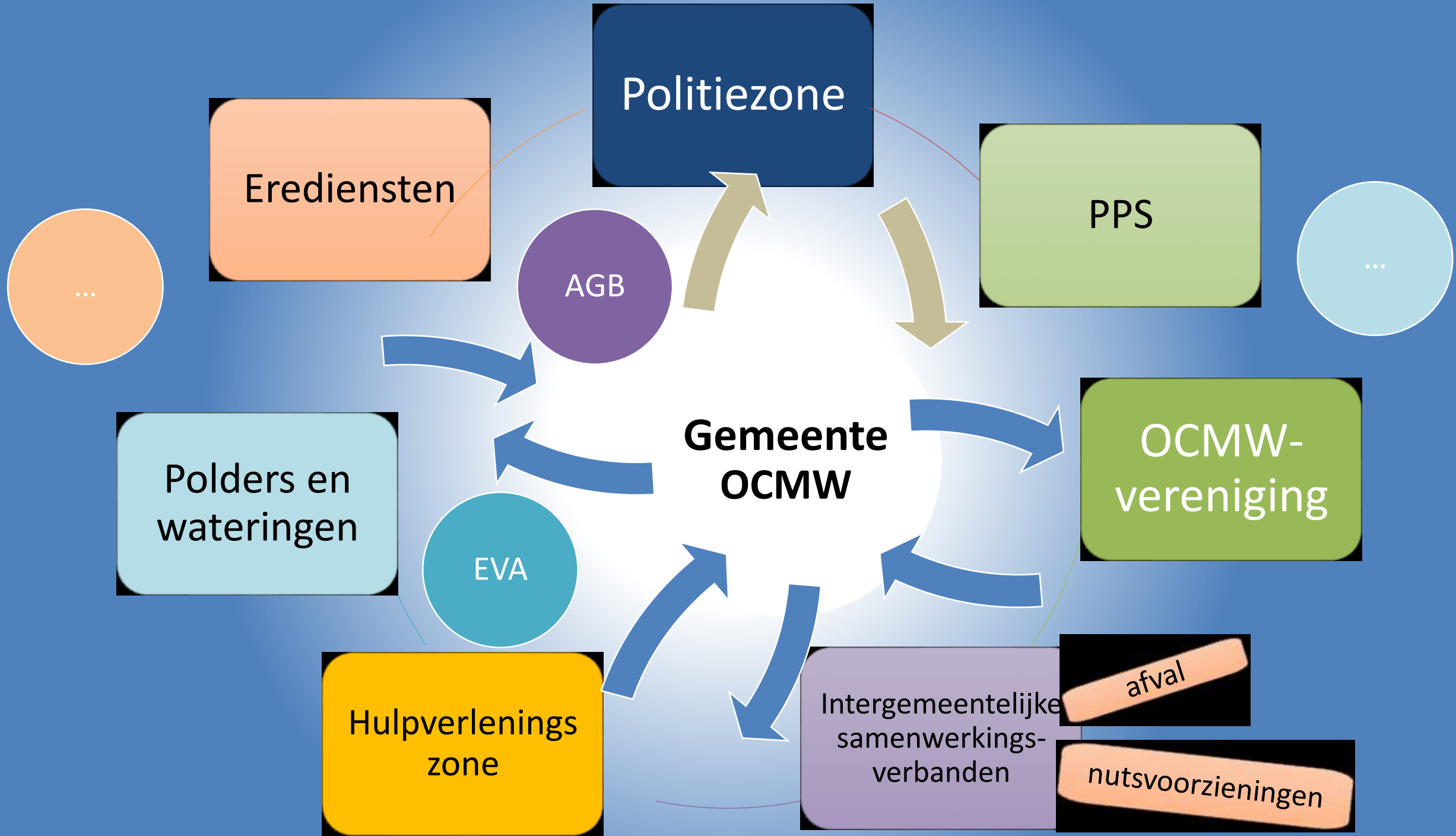
- woonzorgcentra, serviceflats, lokale dienstencentra, kinderopvang,...
- Bedelen van warme maaltijden, organiseren van poetshulp en/of gezins- en bejaardenhulp,...

Het lokale bestuur is geen eiland

Deze avond

1. DEEL I de gemeente en het OCMW vormen het lokaal bestuur:
  1. Wat doet het lokaal bestuur?
  2. **Het lokaal bestuur is geen eiland: partners op lokaal niveau**
  3. De bestuursorganen van het lokaal bestuur
  4. Naar de installatievergadering
2. DEEL II
  1. Uit de praktijk

En bovendien

Gemeentelijke verzelfstandiging:

bv. zwembad,
vastgoedbedrijf,
cultureel centrum,...

Inter- gemeentelijke samenwerking:

bv. toerisme,
huisvuilophaling,
recyclageparken,
nutsvoorzieningen,
streekontwikkeling,...

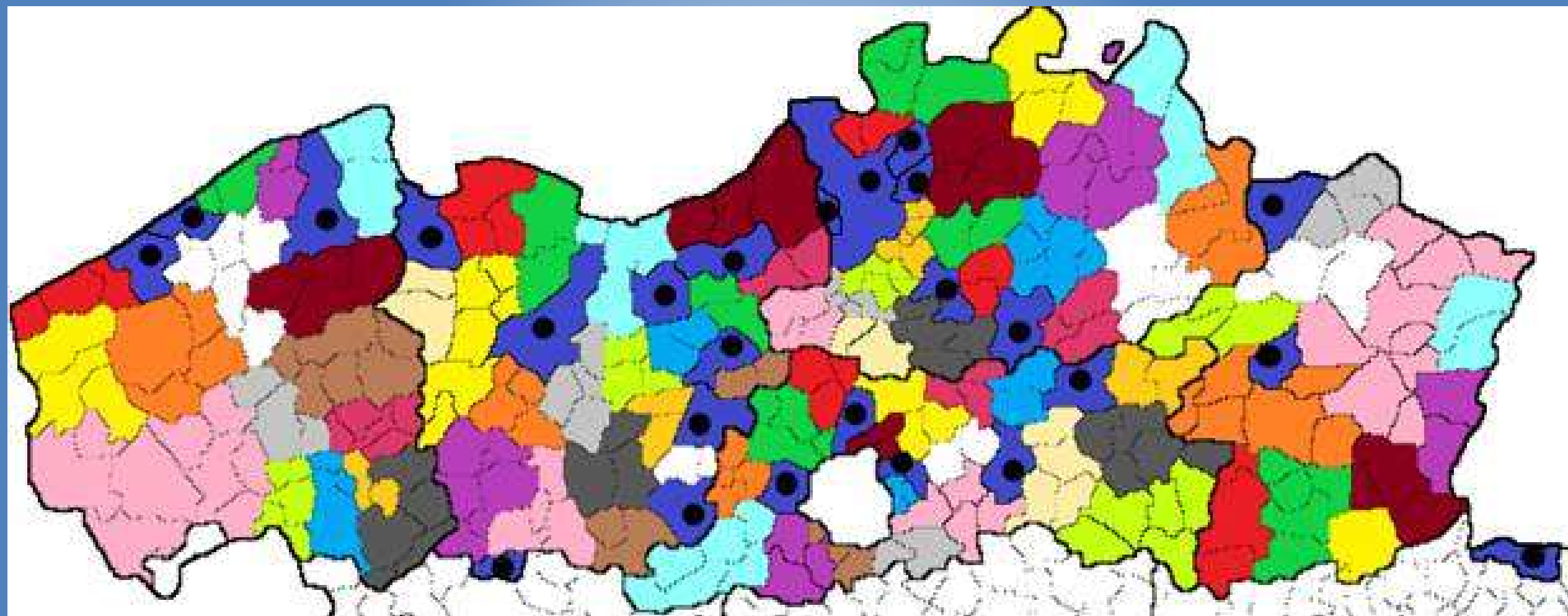
Andere samenwerkings- verbanden:

bv. publiek-private
samenwerking,
samenwerking in de
eerstelijnszorg,
samenwerking met
scholen,....

Politiezone

- Eengemeentezone:
  - Gemeenteraad stuurt
- Meergemeentezone
  - Politieraad
  - Politiecollege

Politiezones

Hulpverlenings- zone

- 20 zones in Vlaanderen
  - Zoneraad (alle burgemeesters)
  - Zonecollege

Hulpverleningszones

OCMW- verenigingen:

bv. woonzorgcentra,
ziekenhuizen,
thuiszorg,...

Besturen worden netwerkorganisaties:

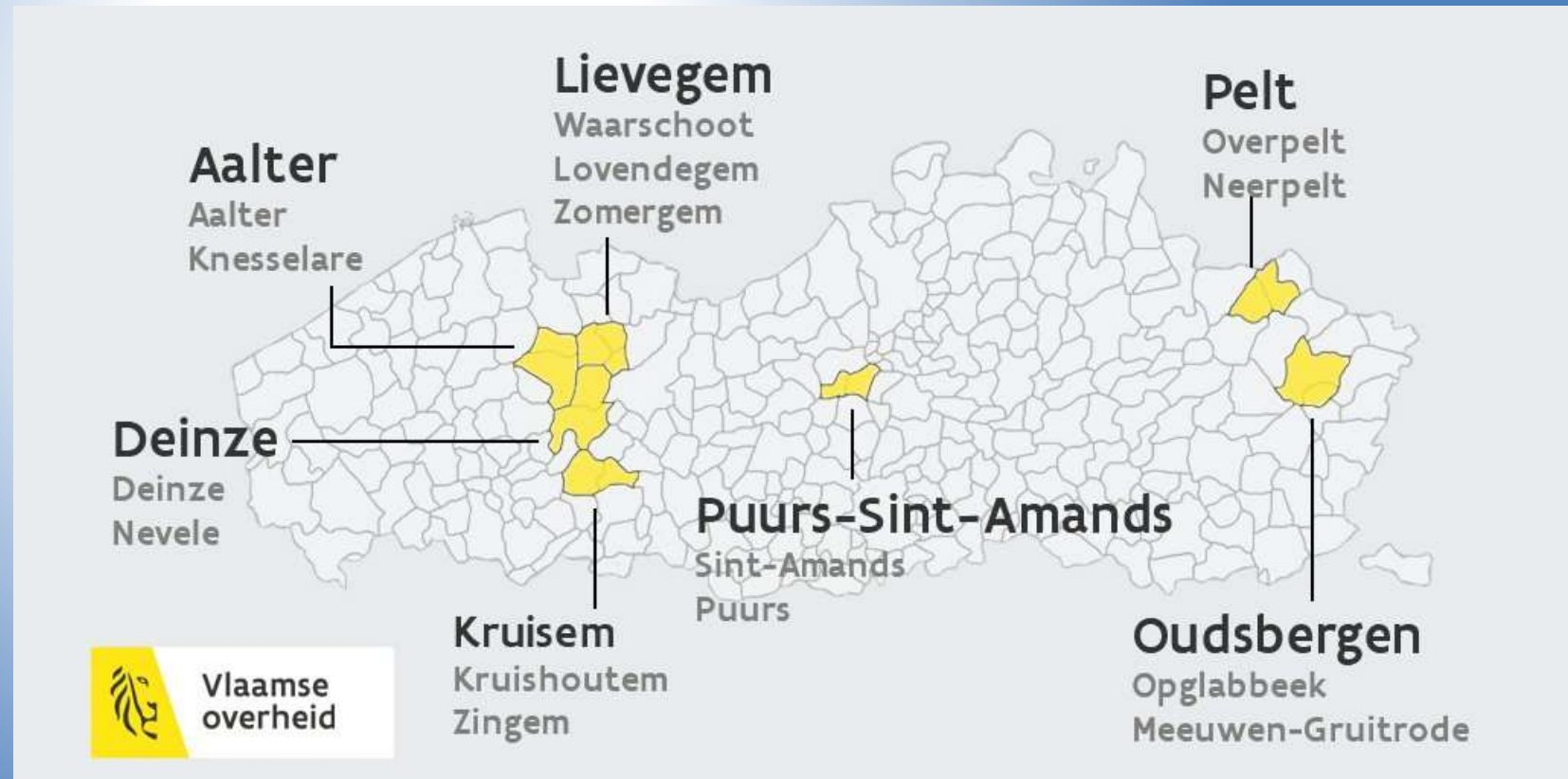
- bestuurskracht van het lokale bestuur
- welke rol opnemen in netwerken of acteren, wat doen we zelf en wat laten we doen
- afwegingen m.b.t. kwaliteit en kwaliteit van de dienstverlening, efficiëntie en efficiëntie
- democratische controle op 'verlengd bestuur'

Hoe ga je hiermee om als raadslid?

Samenwerkend lokaal bestuur

1. beleidscontext sterk gewijzigd
2. nood aan kritische zelfreflectie van bestuurskracht
3. fusies zijn 'in'

De bestuursorganen van het lokaal bestuur

Deze avond

1. DEEL I de gemeente en het OCMW vormen het lokaal bestuur:
  1. Wat doet het lokaal bestuur?
  2. Het lokaal bestuur als partners op lokaal niveau
  3. De bestuursorganen van het lokaal bestuur
  4. Naar de installatievergadering
2. DEEL II
  1. Uit de praktijk

gemeenteraad = OCMW-raad

college burgemeester & schepenen
= vast bureau

burgemeester
=
voorzitter CBS
=
voorzitter vast bureau

voorzitter
gemeenteraad
=
voorzitter
OCMW-raad

OCMW-
raadslid

eventueel gemeenteraadscommissies

Voorzitter

bijzonder
comité
sociale dienst

eventueel subcomités

Gemeentelijke bestuursorganen

gemeenteraad

- beleid bepalen: politiek keuzes maken en richting geven
- reglementerende bevoegdheid
- meerjarenplan, belastingen, rekeningen
- democratische controle op college en op uitvoering beleid

college van burgemeester en schepenen

- uitvoering beleid
- draaischijf dagelijks bestuur

burgemeester

- gezicht van de gemeente
- politiebevoegdheid
- rust en orde
- vertegenwoordigt de overheid

OCMW bestuursorganen

OCMW-raad

- beleid bepalen: politiek keuzes maken en richting geven
- meerjarenplan, rekeningen
- democratische controle op uitvoering beleid

vast bureau

- uitvoering beleid
- draaischijf dagelijks bestuur

bijzonder comité

- toewijzen individuele steun
- advies aan gemeenteraad/OCMW-raad/college/vast bureau

voorzitter van het bijzonder comité

- dringende steun

Naar de installatievergadering

Deze avond

1. DEEL I de gemeente en het OCMW vormen het lokaal bestuur:
  1. Wat doet het lokaal bestuur?
  2. Het lokaal bestuur als partners op lokaal niveau
  3. De bestuursorganen van het lokaal bestuur
  4. Naar de installatievergadering
2. DEEL II
  1. Uit de praktijk

IK GA ZETELLEN ALS GEMEENTERAADSLID

1. Installatievergadering:

2. Onverenigbaarheden:
verhindert een verkozene
om zijn mandaat uit te
oefenen omdat hij

Tussen de dag van de verkiezingen en de installatievergadering

1. Coalitievorming/meerderheidsvorming

2. voordracht burgemeester

3. voordracht voorzitter
gemeenteraad/OCMW-voorzitter

4. voordracht schepenen

**Tussen de dag van de
verkiezingen en de
installatievergadering
BCSD**

Voordracht voorzitter
Bijzonder Comité

Voordracht leden
Bijzonder Comité

**Tussen de dag van de verkiezingen en de
installatievergadering
Voordracht politieraadsleden**

alleen in meergemeentezones

evenredig samengesteld uit leden gemeenteraad van de
deelnemende gemeenten (op basis van de bevolkingscijfers)

verkozenen dragen kandidaten voor

voordracht indienen bij burgemeester, bijgestaan door
algemeen directeur

Agenda
installatie-
vergadering
gemeente-
raad

A blue semi-circle graphic is positioned on the left side of the slide, extending from the top to the bottom edge.

Eerste
vergadering
OCMW-
raad

Fractie- vorming

Volgende keer:

Hoe werkt de gemeenteraad in de praktijk ?

Wat zijn mijn rechten en plichten als raadslid ?

Wat is mijn statuut ?

Hoe participeren burgers ?

Naar de lokale markt

